

107663

Aftenposten Torsdag 18. august 1994

Europas fremtid

Blir EU et nytt Stor-Tyskland?

Av advokat Søren Berger, Eidsvoll

I de to siste århundrer har det fra tysk side vært ført en rekke kriger: den tysk-østerrikske krig, to tysk-danske kriger, den tysk-franske krig i 1870, den første verdenskrig og den annen verdenskrig.

Det er rimelig å anta at alle disse krigene ble ført for å skaffe Tyskland «Lebensraum» eller med andre ord herredømme over en så stor del som mulig av Europa.

Etter å ha tapt også den annen verdenskrig, slikket Tyskland sine sår, mens landets industri og økonomi utrolig raskt ble gjenreist. Antagelig innså nå de fleste tyskere at det ikke var mulig å skaffe seg herredømme over Europa med militærmakt og andre voldelige midler. Da så EF ble skapt i 1957, øynet og utnyttet etterhvert tyskerne sine muligheter for å nå frem uten kanoner og bajonetter.

Tyskland er i dag den ledende og dirigerende makt i EU, og vil bli det i enda høyere grad etter at Helmut Kohl har skapt det nye Stor-Tyskland. Dessverre minner Helmut Kohl mye om fyrst Otto von Bismarck, en despotisk maktpolitiker som «gjennom blod og jern» gjennomførte tysk samling.

Det er nærliggende å anta at Tyskland i fremtiden vil tilrive seg all makt i EU og dermed oppnå den gamle tyske drømmen: herredømme over Europa. Fra Brussel melder NTB's korrespondent at Tysklands selvsikre opptreden i internasjonal politikk vekker bekymring blant de øvrige 11 medlemslandene i EU. En rekke mindre episoder de siste måneder har forsterket inntrykket av at Tyskland nå målbevisst forsøker å spille en politisk rolle som er mer i overensstemmelse med landets størrelse og økonomiske styrke.

Et forslag om å gjøre tysk til offisielt arbeidsspråk i EU ved siden av fransk og engelsk, er ikke tatt nådig opp. Det

er heller ikke forsøkene på å øke antall tyske representanter i EU-parlamentet etter samlingen av de to tyske statene. I tillegg har tyskerne fått ord på seg for å ville legge beslag på alle internasjonale toppstillinger av betydning, både i EU og NATO.

Det virker i det hele tatt svært lenge siden den dagen da statsminister Helmut Kohl sto ved siden av EU-kommisjonens formann, Jacques Delors, i Brussel og forsikret det internasjonale pressekorpsset om at et forent Tyskland alltid vil ta hensyn til sine naboer, og aldri kom til å oppføre seg som en elefant i en porselensbutikk.

I Frankrike, som helt siden president de Gaulles tid har satset på et nært politisk samarbeid med Tyskland, begynner politikerne å få kalde føtter. Og i et lite EU-land som Nederland kommer det nå sterke anti-tyske holdninger til uttrykk i massemediene. De stadig voksende høyreekstreme grupper i Tyskland gjør situasjonen enda mer betenkelig.